

Гармонізація вищої освіти України з європейським простором вищої освіти передбачає просування педагогічних нововведень в особистісно-орієнтованих навчальних середовищах і використанні цифрових технологій для навчання та викладання, а також підтримку якісного викладання та створення можливості для поліпшення компетенцій професорсько-викладацького складу.

Навчальні програми повинні бути адаптованими до сучасних потреб ринкової економіки, розвивати компетенції, які можуть найкращим чином задовольнити особисті прагнення студентів і потреби суспільства. До розробки навчальних програм та забезпечення контролю якості необхідно активно залучати студентів, як повноправних членів академічної спільноти.

Важливим напрямом роботи є сприяння працевлаштуванню випускників в швидко мінливих умовах ринку праці, що характеризується наявністю технологічних розробок, появою нових посад і розширенням можливостей для працевлаштування та індивідуальної підприємницької діяльності.

УДК 378-044.247(477):378.4

С.Л. Юрченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

М.Б. Колеснікова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ

Сьогодні процеси європейської інтеграції охоплюють значну частину сфери вищої освіти України, яка визначила орієнтир на входження до освітнього простору Європи та здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Все це зумовлює науково обґрунтовані підходи до підготовки фахівців нової генерації, які володіють іноземними мовами та знаннями, що відповідають європейським стандартам.

Вимогою часу стає підготовка фахівців нової якості – здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному насиченому інформаційному просторі, приймати нестандартні рішення, вчитися і розвиватися протягом усього життя.

Освіта є невід’ємною складовою розвитку суспільства і відіграє головну роль у суспільному прогресі. Вона є універсальним засобом

вирішення багатьох проблем людини і суспільства: впливає на відновлення наукового потенціалу суспільства; бере участь у суспільному відтворенні; спонукає економічний і соціальний розвиток суспільства та сприяє соціальній мобільності. Освіта значною мірою обумовлює майбутнє країни та світового співтовариства в цілому, в якому зростає розуміння ролі освіти як інструмента сталого розвитку і забезпечення добробуту людей.

Формування єдиного європейського простору професійної освіти і підготовки передбачає їх трансформацію на основі нової парадигми з такими характеристиками: приваблива та інклюзивна професійна освіта, якісна базова первинна професійна освіта, легкодоступна та орієнтована на кар'єру професійна освіта протягом життя; гнучка система професійної освіти, що ґрунтується на навчальних досягненнях і орієнтована на визнання результатів; загальноєвропейський освітній простір для підвищення можливостей міжнародної мобільності студентів і викладачів сектора професійної освіти та підготовки.

Сьогодні в системі вищої освіти України відбуваються перетворення, пов'язані з адаптацією до зміни умов зовнішнього середовища. На сьогодні традиційна освіта не досить оперативно реагує на гострі проблеми та повною мірою не задовольняє потреби сьогодення. Для того щоб українська вища освіта ефективно виконувала ці важливі завдання, необхідне її оновлення з урахуванням актуальних світових тенденцій розвитку освіти у широкому соціально-економічному контексті.

Інтеграція України до освітнього європейського простору зумовлює потребу у формуванні інноваційної моделі розвитку вищої освіти, яка б передбачала гармонізацію національних освітніх послуг відповідно до європейських.

Ключовими моментами зазначеного процесу потрібно визначити такі:

- здатність вчитися, критично мислити, здобуття математичних, природничих компетентностей, ІКТ-компетентності, спілкування сучасними іноземними мовами, а також професійних навичок;
- стимулювання відкритого та гнучкого навчання;
- покращення результатів навчання, ефективності оцінювання та визнання освітніх результатів і кваліфікацій;
- більш широке застосування потенціалу ІКТ і відкритих освітніх ресурсів;

– запровадження нового портфоліо компетентностей для викладачів та інноваційних методик викладання тощо.

Роль викладача з контролера знань повинна трансформуватися у функцію партнера, який спрямовує процес навчання, коригує його і сприяє активізації творчих здібностей студентів.

Для вирішення стратегічних завдань реформування вищої освіти України необхідно ретельно вивчати передовий зарубіжний досвід. У цьому аспекті вартий уваги світовий досвід у галузі вищої освіти впровадження принципів TQM (Total Quality Management – управління якістю), на яких ґрунтуються міжнародні стандарти ISO серії 9000, численні регіональні та міжнародні моделі ділової досконалості. На основі аналізу головних принципів, на яких базується сучасна вища освіта, і світових тенденцій її подальшого розвитку можна дійти висновку про корисність і перспективність використання останніх для досягнення ключової мети вищої освіти – створення умов особистісного розвитку творчої самореалізації громадянина України.

Підсумовуючи вищезазначене, можна констатувати, що освіта є важливою складовою розвитку суспільства та інструментом ефективного його управління. Тому впровадження реформ у цій сфері дозволить підвищити якість підготовки випускників та забезпечити високі результати діяльності закладів вищої освіти.